

vers VOOR vers

LEZING 53
27 MINUTEN

MATTHEÛS

7:7-12

Gebed en de goede gaven van de
hemelse Vader

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/mattheus/7-7-12

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Gebed verandert werkelijk iets	6 min	3
2	Gebed verhoort niet elke wens	6 min	6
3	De Vader geeft wat werkelijk goed is	8 min	9
4	Bidden om de Heilige Geest	3 min	13
5	De Gulden Regel als samenvatting	3 min	15
	Om verder te lezen		17

1

Gebed verandert werkelijk iets

Laten we nu naar Mattheüs 7 gaan. Ik wil om te beginnen de verzen 7 tot en met 11 lezen, en daarna hoop ik dat we ook vers 12 kunnen behandelen. In Mattheüs 7, de verzen 7 tot en met 11, zei Jezus:

Bid, en u zal gegeven worden; zoek, en u zult vinden; klop, en er zal voor u opengedaan worden. Want ieder die bidt, die ontvangt; wie zoekt, die vindt; en voor wie klopt zal opengedaan worden. Of is er iemand onder u die zijn zoon een steen zal geven, als hij om brood vraagt? Of als hij hem om een vis vraagt, zal hij hem een slang geven? Als u, die slecht bent, uw kinderen dan goede gaven weet te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, Die in de hemelen is, goede gaven geven aan hen die tot Hem bidden.

MATTHEÛS 7:7-11

Dit is duidelijk een gedeelte dat iets met gebed te maken heeft, want Hij spreekt erover dat je God om dingen vraagt. Hij zegt:

Vraag erom en je zult het krijgen; zoek en je zult het vinden; klop en er zal voor je worden opengedaan.

Daarom is dit een van die gedeelten in de Schrift die ons verzekeren dat gebed dingen verandert.

Er zijn mensen die ontkennen dat gebed ook maar iets verandert. Er zijn mensen die denken dat alles vooraf geregeld en voorbestemd is, en dat de dingen precies zo zullen gebeuren als ze voorbestemd waren te gebeuren. Wij zijn geen echte spelers in het drama van de geschiedenis, in de zin dat we enige oorzakelijke rol hebben of op welke manier dan ook gevolgen teweegbrengen. We zijn slechts pionnen op een dambord of schaakbord, en alles verloopt volgens een vooraf opgesteld plan.

Mensen die zulke dingen geloven, vinden het vaak moeilijk om uit te leggen welke rol gebed, werk of welke andere activiteit dan ook in het leven van de gelovige speelt. Als God van tevoren heeft bepaald dat iets zal gebeuren, wie ben ik dan om te bidden dat iets zal gebeuren? Aan de ene kant bid ik misschien tegen Gods wil in. In dat geval werken mijn gebeden averechts, omdat God heeft bepaald dat er iets zal gebeuren en ik om iets anders bid. Of als ik bid om datgene waarvan bepaald is dat het zal gebeuren, waarom zou ik er dan om bidden als het toch al gaat gebeuren?

Zo denken veel mensen, en dat maakt het voor sommigen moeilijk. Omdat zij geloven dat gebed niets in het bijzonder verandert, aangezien alles al bepaald is, bidden veel mensen niet veel. Misschien bidden ze uit plichtsbesef, maar ze bidden niet met enig geloof dat er iets zal gebeuren. Het lijkt er immers niet op dat er enige ruimte is voor hun gebeden om dingen te veranderen.

Sommige mensen die deze benadering volgen, hebben gezegd: 'Het is niet zozeer dat gebed iets buiten zichzelf verandert, maar het verandert jou.' Mensen zeggen dat het een soort therapeutische uitwerking op je heeft. Je hebt beproevingen en zorgen. Je gaat in gebed naar de Heere, stort je hart uit, werpt je zorgen op Hem en wordt opgelucht. Daar draait het bij gebed eigenlijk om, zeggen ze.

Naar mijn mening is dat geen erg goede verklaring. Om te beginnen moeten zelfs mijn stemmingen door God bepaald zijn als alles door God bepaald is. Alles is door God bepaald. Als ik mijn stemming verander door te bidden, of als ik door te bidden bemoedigd word, dan is er iets veranderd. Als dat veranderd kan worden, waarom kunnen andere dingen dan niet veranderd worden? Waarom kan gebed behalve mij niet ook andere dingen beïnvloeden? Als alles van tevoren bepaald is, en als dat een argument tegen bidden is omdat bidden niets zal veranderen, is mijn stemming dan niet eveneens een van die dingen die van tevoren bepaald zijn? En verandert gebed die daarom dan ook niet? Dat is een van de grote problemen met deze verklaring. Ze is eenvoudigweg niet in overeenstemming met haar eigen vooronderstellingen.

Een ander probleem is dat ze niet in overeenstemming is met de Schrift. De Schrift leert duidelijk dat er dingen veranderen wanneer je bidt. Jakobus zei in Jakobus 4:

U verlangt naar iets en krijgt het niet. U benijdt anderen en beijvert u om dingen te bemachtigen en kunt ze niet krijgen. U maakt ruzie en voert strijd, maar u krijgt niet, omdat u niet bidt.

JAKOBUS 4:2

Is dat geen duidelijke uitspraak dat je het zou hebben als je erom vroeg, maar dat je het niet hebt omdat je er niet om hebt gevraagd? Het is heel duidelijk dat vragen een voorwaarde is om bepaalde dingen te ontvangen. Als je er niet om vraagt, zul je die dingen niet ontvangen. Dat is wat de Bijbel leert, en het laat duidelijk zien dat als we om iets vragen, dit de loop van de gebeurtenissen zal veranderen overeenkomstig datgene waar we om vragen.

Jezus zei op veel andere plaatsen:

En wat u ook zult vragen in Mijn Naam, dat zal Ik doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt zal worden. Als u iets vragen zult in Mijn Naam, Ik zal het doen.

JOHANNES 14:13-14

enzovoort. Dit geeft aan dat we gebed niet alleen moeten zien als een soort therapie voor onze ziel, die onze bezorgdheid en angst verlicht. Hoewel gebed trouwens ook die uitwerking behoort te hebben. Filippenzen 4 zegt dat we nergens bezorgd over moeten zijn, maar dat we in alles, door gebed en smeking met dankzegging, onze verlangens bij God bekendmaken, en dat de vrede van God, die alle begrip te boven gaat, onze harten en gedachten zal bewaken door Christus Jezus.

Het is duidelijk dat wanneer we bidden, dit een van die dingen behoort te zijn die ons de vrede van God schenken. En dat is natuurlijk wat we een therapie voor de ziel zouden kunnen noemen. Maar vaker leert de Bijbel niet wat gebed voor mij doet in de zin dat het mij een beter gevoel geeft, maar vertelt de Bijbel mij wat het doet met

betrekking tot gebeurtenissen. Wanneer ik om iets vraag, moedigt Jezus mij aan om te verwachten dat dit zal gebeuren. Daarom behoort gebed, zoals de Bijbel het leert, dingen te veranderen, omstandigheden te veranderen.

2

Gebed verhoort niet elke wens

Tegenover degenen die denken dat gebed niets verandert, staan aan het andere uiterste degenen die geloven dat gebed alles verandert. Er zijn mensen die denken dat God uitsluitend door gebed handelt. Dat kan waar zijn. Ik meen dat Wesley die gedachte had, en het kan waar zijn, maar we hebben geen enkele Bijbelse uitspraak die aantoont dat het waar is. Het is mogelijk dat er in de wereld niets tot stand komt dan door gebed, maar we kunnen op grond van de Schrift niet werkelijk aantonen dat dit zo is.

Maar ik maak me meer zorgen over mensen die denken dat gebed een soort toverstaf is die God ons heeft gegeven om over iedere omstandigheid te zwaaien. En wanneer dat eenmaal is gedaan, zou alles moeten gebeuren zoals wij hebben gevraagd. Verzen zoals de verzen die we nu lezen, moedigen soms het idee aan dat alles wat je wilt zal veranderen als jij wilt dat het verandert, zolang je er maar om vraagt. Er zijn mensen die geloven dat je eenvoudigweg moet zeggen wat je wilt, ervoor moet bidden en het moet belijden, en dat het dan zal gebeuren. Alsof jij degene bent die soeverein is in het heelal en God eenvoudigweg jouw dienaar is. Je hoeft Hem alleen maar jouw bevel te geven, en jouw wens is als het ware Zijn bevel. En Hij moet doen wat jij zegt.

Ik kan begrijpen hoe verzen zoals de verzen die we hier lezen, bij een eerste, oppervlakkige lezing die indruk kunnen wekken, want Jezus zei:

Vraag erom en het zal je gegeven worden; zoek en je zult het vinden; klop en er zal voor je worden opengedaan.

En als dat niet genoeg is, werkt Hij het in het volgende vers verder uit en zegt Hij:

Want ieder die bidt, die ontvangt; wie zoekt, die vindt; en voor wie klopt zal opengedaan worden.

MATTHEÛS 7:8

Het klinkt alsof Hij zonder uitzondering zegt dat je er alleen maar om hoeft te vragen en het zult krijgen. Dat is een van die uitspraken in de Schrift over gebed die het idee aanmoedigen dat je alles waarvoor je bidt zult krijgen, als je maar genoeg geloof hebt, enzovoort. We moeten dit echter in zijn verband zien, en iedere passage heeft verschillende contexten. Elk vers in de Bijbel heeft verschillende contexten. Het heeft zijn onmiddellijke context: het vers zelf en de verzen ervoor en erna. Dan is er de ruimere context van de plaats die het inneemt binnen het volledige onderwijs van het boek of het onderwijs van de persoon die het geeft. Een uitspraak van Paulus kan worden uitgelegd in het licht van Paulus' andere geschriften. Een uitspraak van Jezus moet worden uitgelegd in het licht van Zijn andere uitspraken. En dan heb je natuurlijk de context van de hele Bijbel, de ruimste context van allemaal.

Nu is het zo dat het onderwerp gebed door de hele Bijbel heen wordt besproken, omdat gebed een van de belangrijkste dingen is in een relatie met God. De hele Bijbel gaat over de relatie van de mens met God, en gebed is onze gemeenschap met God. Daarom spreekt de Bijbel van Genesis tot en met Openbaring over gebed, en er wordt heel veel onderwijs over gegeven. Net als bij veel andere dingen kunnen we niet de hele raad van God over een onderwerp uit slechts één vers halen. We moeten rekening houden met de context en we moeten zien wat de Bijbel er elders over leert.

In 1 Johannes 5:14 staat bijvoorbeeld:

En dit is de vrijmoedigheid die wij hebben in het toegaan tot God, dat Hij ons verhoort, telkens als wij iets bidden naar Zijn wil. En als wij weten dat Hij ons verhoort, wat wij ook bidden, dan weten wij dat wij het gevraagde, dat wij van Hem hebben gebeden, ontvangen.

1 JOHANNES 5:14-15

Dat maakt deel uit van het onderwijs van de Schrift over gebed: als we iets vragen overeenkomstig Zijn wil. Dat wil zeggen dat onze gebeden op Zijn wil gericht horen te zijn.

Weet je nog dat Jezus Zijn discipelen leerde bidden? Hij zei:

Bidt u dan zo: Onze Vader, Die in de hemelen zijt. Uw Naam worde geheiligd. Uw Koninkrijk kome. Uw wil geschiede, zoals in de hemel zo ook op de aarde.

MATTHEÛS 6:9-10

Het is Gods wil waarvoor we bidden, niet iets anders. Als we bidden om dingen die niet Zijn wil zijn, ligt daarin de gedachte dat het gebed misschien niet wordt verhoord zoals wij het vragen. God kan gebeden verhoren die niet ideaal zijn, maar Hij is daartoe niet verplicht. Het onderwijs van de Schrift is dat we erop mogen vertrouwen dat Hij gebeden zal verhoren die overeenkomstig Zijn wil zijn.

De Schrift leert in Jakobus 4 ook dat gebeden om een andere reden kunnen worden afgewezen, namelijk omdat ze uit verkeerde motieven voortkomen. In dezelfde passage, in Jakobus 4:2, waar staat:

U verlangt naar iets en krijgt het niet. U benijdt anderen en beijvert u om dingen te bemachtigen en kunt ze niet krijgen. U maakt ruzie en voert strijd, maar u krijgt niet, omdat u niet bidt.

JAKOBUS 4:2

zegt hij vervolgens:

Je vraagt wel, maar je krijgt niets, omdat je om de verkeerde redenen vraagt, zodat je het aan je begeerten kunt uitgeven.

Dat wil zeggen: je vraagt om de verkeerde redenen, vanuit de verkeerde motieven. Het is mogelijk dat je verzoek vanwege je motieven wordt afgewezen.

Al deze voorwaarden zijn niet op één plaats te vinden. Wanneer je daarom leest:

Bid, en u zal gegeven worden; zoek, en u zult vinden; klop, en er zal voor u opengedaan worden. Want ieder die bidt, die ontvangt; wie zoekt, die vindt; en voor wie klopt zal opengedaan worden. Of is er iemand onder u die zijn zoon een steen zal geven, als hij om brood vraagt? Of als hij hem om een vis vraagt, zal hij hem een slang geven? Als u, die slecht bent, uw kinderen dan goede gaven weet te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, Die in de hemelen is, goede gaven geven aan hen die tot Hem bidden.

MATTHEÛS 7:7-11

3

De Vader geeft wat werkelijk goed is

dan klinkt het alsof dat Gods volledige raad over dit onderwerp is, maar dat is niet zo. God heeft elders nog meer over dit onderwerp gezegd. Zelfs hier in de onmiddellijke context staat meer dat dit absolute idee over gebed begrenst, want Jezus illustreert in vers 9, 10 en 11 wat Hij bedoelt. Hij zegt:

Wie van jullie geeft zijn zoon een steen als hij om brood vraagt? Of een slang als hij om een vis vraagt?

En als jullie dan, hoewel jullie slecht zijn, toch goede gaven aan jullie kinderen weten te geven, zegt Hij:

Hoeveel te meer zal jullie Vader in de hemel dan goede dingen geven aan wie Hem erom vragen?

Met 'slecht' bedoelt Hij dat alle mensen in feite slecht zijn. Zelfs degenen tegen wie Hij spreekt, moeten er dus van uitgaan dat zij niet volmaakt zijn; zij zijn slecht.

Is het je opgevallen dat hier enkele voorwaarden staan? Wanneer Jezus zegt dat iedereen die vraagt, ontvangt, laat Hij dit erop volgen: je hemelse Vader zal goede dingen geven aan hen die Hem daarom vragen. Tweemaal wordt ons in het boek Psalmen gezegd dat God geen enkel goed ding zal onthouden aan hen die Hem vrezen, Zijn volk. Hij onthoudt hun geen enkel goed ding.

God heeft mij veel dingen onthouden, en ik stel me voor dat Hij jou veel dingen heeft onthouden. Er zijn ongetwijfeld dingen waarnaar je heel sterk verlangde en waar je zelfs voor bad, en God heeft ze je onthouden. Maar we hebben de verzekering van Christus en van de andere Schriften dat God geen enkel goed ding zal onthouden aan hen die Hem vrezen en Hem erom vragen. Als je dus iets vroeg en het niet ontving, en als je met goede motieven vroeg en geloof had, enzovoort, dan was datgene waar je om vroeg misschien niet goed voor je. Bedenk dat God beter dan jij weet wat goed voor je is.

In de illustratie die Hij geeft van een kind dat zijn vader om brood of om een vis vraagt, gaat het duidelijk om een kind dat honger heeft. Het is in het belang van de vader om zijn kinderen te voeden. Hij wil dat zijn kinderen eten. Voedsel is iets goeds voor kinderen die honger hebben. Wanneer ze dus om een vis vragen, krijgen ze een vis, of ten minste iets wat daarmee overeenkomt. Ze krijgen geen slang. Als ze om brood vragen, krijgen ze brood. Of als er geen brood voorhanden is, krijgen ze iets wat daarmee overeenkomt. Ze krijgen geen steen.

Het idee hier is dat de mensen die iets vragen, mensen zijn met terechte verzoeken om iets wat werkelijk goed is. Iemand die honger heeft, heeft voedsel nodig. Het is goed om hem dat te geven. Er zijn dingen waar kinderen om zouden kunnen vragen die niet goed zijn. Stel dat het kind om een steen vroeg om op te eten, of om een slang? De vader zou dat verzoek waarschijnlijk afwijzen. Jezus brengt dat niet als mogelijkheid ter sprake, omdat het niet het punt zou illustreren dat Hij wil maken. Hij probeert niet te zeggen dat de Vader je alles zal geven waar je zelfzuchtig of dwaas om vraagt.

Als een peuter met scheermesjes wil spelen, kan zijn vader of moeder hem dat weigeren. Dat komt niet doordat die een slechte ouder is, maar doordat die een goede ouder is. Er zijn dingen die kinderen soms voor zichzelf willen, maar die niet goed

zijn. En Jezus' uitspraak hier is dat je Vader, Die in de hemel is, goede dingen zal geven aan hen die Hem daarom vragen. Dat is de voorwaarde in deze passage.

Wat voor dingen zijn goede dingen? Noodzakelijke dingen. De apostel Paulus zei tegen Timotheüs in 1 Timotheüs 6:

Als wij echter voedsel en kleding hebben, zullen wij daarmee tevreden zijn.

1 TIMOTHEÛS 6:8

Ben je tevreden met alleen voedsel en kleding? Als je alleen voedsel en kleding hebt — laten we zeggen: bedekking, want ik begrijp dat het oorspronkelijke woord dat met 'kleding' is vertaald ook bedekking kan betekenen; daar kan ook onderdak onder vallen — laten we zeggen dat je beschutting tegen de weersomstandigheden hebt, dat je voldoende kleding hebt en voldoende voedsel, maar verder niets. Ben je dan tevreden? Paulus zei dat je dat zou moeten zijn, en je zou dat beslist moeten zijn. Al die dingen zijn noodzakelijke dingen. Een mens kan zonder alles wat daarbovenuit gaat leven, en daarom kunnen we die dingen geen behoeften noemen.

In onze tijd hebben we een nieuw idee van wat behoeften zijn, omdat de kerk dwaas genoeg de leer is gaan volgen van seculiere psychologen zoals Abraham Maslow. Hij kwam tot de conclusie dat mensen een hiërarchie van behoeften hebben en dat wij een bundel behoeften zijn. Wanneer niet aan onze behoeften wordt voldaan, worden we antisociale mensen. En als er maar aan al onze behoeften werd voldaan, zouden we evenwichtige, goed aangepaste mensen zijn die zichzelf verwezenlijkt hebben.

In Maslows behoeftehiërarchie bestaat niet alleen de behoefte aan voedsel, onderdak enzovoort, maar ook de behoefte aan zelfliefde, zelfwaardering en aanvaarding door andere mensen. Er zijn ook al deze emotionele behoeften. We leven in een cultuur waarin zelfs de kerk het idee heeft aanvaard dat we emotionele behoeften hebben, maar het woord 'behoefte' moet daar niet op worden toegepast. Laten we gewoon zeggen dat sommige dingen noodzakelijk zijn voor ons emotionele geluk. Als ik dus gelukkig moet zijn, dan heb ik bepaalde behoeften die mij daarbij zullen helpen. Maar wie zegt dat we gelukkig moeten zijn? Dat is slechts onze aanname in onze cultuur.

De Bijbel geeft aan wat onze behoeften zijn: voedsel en kleding. Dat is het zo ongeveer. Als we die dingen hebben, wordt ons gezegd dat we tevreden moeten zijn. Als je iets noodzakelijks mist en God erom vraagt, zegt Hij dat je het zult krijgen. Ik heb nog geen geval gezien waarin God iets goeds en noodzakelijks weigerde aan een van Zijn kinderen die Hem erom vroeg. David zei hetzelfde toen hij zei:

Ik ben jong geweest en ben oud geworden, maar ik heb de rechtvaardige nooit verlaten gezien, of zijn nageslacht zoekend naar brood.

PSALMEN 37:25

We willen vaak veel meer dan voedsel en kleding. Soms vragen we erom, en soms krijgen we het niet. Maar als we het niet krijgen, kunnen we niet beweren dat God Zijn belofte hier niet is nagekomen. Hij heeft niet beloofd je elk zelfzuchtig ding te geven dat je wilt, maar wel elk goed ding waar je om vraagt.

Natuurlijk kunnen goede dingen meer omvatten dan alleen voedsel en kleding. Misschien vraag je God wel om geschikt vervoer of iets anders dat noodzakelijk is, of iets anders dat belangrijk is. Zelfs als iets niet essentieel is om te overleven, kan het toch iets goeds zijn. Ik wil niet zeggen dat je niet om meer mag bidden dan je dagelijks brood. Ik geloof dat we moeten bidden om alles wat we als essentieel beschouwen, alles wat we noodzakelijk achten. Misschien heb je voor je werk een computer, een auto of een muziekinstrument nodig. Wie weet? Als je terecht hebt vastgesteld dat dit dingen zijn waarvan God wil dat je ze hebt, vanwege Zijn roeping voor jou en omdat je ze op de juiste manier moet gebruiken ter wille van Zijn Koninkrijk, dan kun je er gerust om bidden. En als het goede dingen zijn, zal God ze je zeker geven.

Het punt hier is echter dat God niet verplicht is ons alles te geven wat we zelfzuchtig verlangen. Hij heeft Zich er echter wel toe verbonden ons alles te geven wat goed voor ons is om te hebben. De Schrift zegt:

Want God, de HEERE, is een zon en een schild, de HEERE zal genade en eer geven, Hij zal het goede niet onthouden aan hen die in oprechtheid hun weg gaan.

PSALMEN 84:12

En Jezus zei het zo:

Als u, die slecht bent, uw kinderen dan goede gaven weet te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, Die in de hemelen is, goede gaven geven aan hen die tot Hem bidden.

MATTHEÛS 7:11

4

Bidden om de Heilige Geest

Om ons begrip van Jezus' woorden te verbreden, zou ik dit kunnen vergelijken met de parallelle passage in Lukas. Die vinden we in Lukas 11. In Lukas 11:9-13 staat:

Let hier op de overeenkomst. We hebben dezelfde passage, maar dan in Lukas.
Vervolgens zegt Jezus in Lukas:

En Ik zeg u: Bid, en u zal gegeven worden; zoek, en u zult vinden; klop, en er zal voor u opengedaan worden. Want ieder die bidt, die ontvangt; wie zoekt, die vindt; en wie klopt, voor hem zal er opengedaan worden. Welke vader onder u zal aan zijn zoon, als hij hem om brood vraagt, een steen geven, of ook als hij om een vis vraagt, hem in plaats van een vis een slang geven, of ook als hij om een ei vraagt, hem een schorpioen geven? Als u die slecht bent, uw kinderen dus goede gaven weet te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven aan hen die tot Hem bidden?

LUKAS 11:9-13

Merk je het enige verschil in deze passage op? In Mattheüs 7:11 staat dat de Vader goede dingen zal geven aan wie Hem daarom vragen. In precies dezelfde alinea, zoals die in Lukas staat, zegt Hij dat de Vader de Heilige Geest zal geven aan wie Hem daarom vragen. Dit wijst erop dat Jezus hier veronderstelt of aanneemt dat Zijn discipelen om geestelijke weldaden zullen vragen, om de hulp van God.

Jezus heeft in de Bergrede een zeer verheven norm onderwezen die niet gemakkelijk te bereiken is. Sterker nog, het is onmogelijk die in je eigen vlees te bereiken. Wanneer Hij dus zegt:

Bid, en u zal gegeven worden; zoek, en u zult vinden; klop, en er zal voor u opengedaan worden. Want ieder die bidt, die ontvangt; wie zoekt, die vindt; en voor wie klopt zal opengedaan worden.

MATTHEÛS 7:7-8

kan Hij in dit geval heel goed aan niets anders denken dan aan de geestelijke hulp, de Heilige Geest Die ons gegeven wordt om ons te helpen te wandelen op de weg die Hij hier heeft gewezen.

Hij heeft het dus niet over vragen om een camper, een speedboot, een plezierjacht of iets dergelijks. Hij heeft het over vragen om de geestelijke kracht, om de vervulling met de Heilige Geest, zodat je de goede dingen kunt uitvoeren, zodat je juist die dingen kunt doen die Jezus in deze passage onderwijst.

Ik geloof niet dat de Heilige Geest en geestelijke dingen de enige goede dingen zijn waarom we mogen vragen. Maar ik geloof wel dat geestelijke dingen de beste dingen zijn, waar we voortdurend op gericht zouden moeten zijn wanneer we iets vragen. We zouden voortdurend moeten vragen of God ons geestelijk in staat wil stellen Zijn wil te vervullen.

5

De Gulden Regel als samenvatting

Het laatste vers in deze alinea hebben we niet gelezen. Dat is Mattheüs 7:12. Jezus zei:

Alles dan wat u wilt dat de mensen u doen, doet u hun ook zo, want dat is de Wet en de Profeten.

MATTHEÛS 7:12

Het is duidelijk dat we terecht heel veel tijd aan dit ene vers zouden kunnen besteden. Het wordt de Gulden Regel genoemd, maar in feite komt het steeds weer en weer terug in het hele onderwijs van Jezus. Het is niets anders dan een herformulering van het gebod:

U mag geen wraak nemen of een wrok koesteren tegen uw volksgenoten, maar u moet uw naaste liefhebben als uzelf. Ik ben de HEERE.

LEVITICUS 19:18

Maar wat dit laat zien, is dat liefde niet slechts een gevoel is. Liefde is iets wat zichtbaar wordt in wat je doet. Als je jouw naaste liefhebt zoals jezelf, wil je voor die ander hetzelfde als voor jezelf. Wat je graag door anderen voor jou gedaan ziet, moet je daarom ook voor iemand anders doen. Zo laat je dus zien dat je die ander even liefhebt als jezelf.

Het belangrijkste wat we uit die passage over liefde leren, is dat liefde een kwestie is van dingen doen. En dit is de hele Wet en de Profeten. Elders zei Jezus: als je jouw naaste liefhebt als jezelf en als je God liefhebt met heel je hart, ziel, verstand en kracht, dan vervul je de hele Wet en de Profeten. Hier zegt Hij iets soortgelijks. Hij formuleert het alleen anders. In plaats van de woorden te gebruiken, verwoordt Hij het in praktische termen. Doe voor je naaste wat je voor jezelf gedaan wilt hebben. Want wat je voor jezelf gedaan wilt hebben, is wat je gedaan wilt hebben voor iemand die je liefhebt, omdat je jezelf inderdaad liefhebt. De Bijbel leert dat heel duidelijk. Als je jezelf liefhebt en je wilt dat bepaalde dingen voor jou worden gedaan omdat je jezelf liefhebt, doe diezelfde dingen dan voor de ander. Dan heb je die ander lief zoals je jezelf liefhebt.

Zoals ik al zei, zou deze uitspraak, die gewoonlijk de Gulden Regel wordt genoemd, zeker nog vele uren verdere uitleg waard zijn. Maar daar gaat de Bergrede nu juist helemaal over. Hij begint dit vers zelfs met:

Dus behandel anderen zoals jij wilt dat zij jou behandelen.

Het lijkt erop dat Hij met het woord ‘daarom’ zegt: dit is een samenvatting van alles wat Ik tot nu toe heb gezegd. Alles wat tot op dit punt in de Bergrede staat, gaat hierover: dat je anderen moet behandelen op de manier waarop je zou willen dat zij jou behandelen.

Wanneer we de Bergrede lezen, lezen we een uitvoerige uitwerking van dit ene beginsel: heb je naaste lief zoals je jezelf liefhebt. De Bergrede bestaat niet uit een heleboel wetten die op een wettische manier moeten worden nageleefd, zoals sommige Joden dat deden met de wet van het Oude Testament. De Bergrede is eenvoudigweg een uitwerking, een illustratie, een toepassing van het ene wat nodig is, namelijk dat je jouw naaste liefhebt zoals je jezelf liefhebt. Ze laat zien hoe je voor jouw naaste datgene doet wat je voor jezelf gedaan wilt hebben.

Jezus vat als het ware de hele Bergrede samen met deze uitspraak:

Dus behandel anderen zoals jij wilt dat zij jou behandelen, want dat is waar de wet en de profeten om draaien.

We zullen deze studie voortzetten.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Mattheüs 7:7-11
- Jakobus 4:2
- Johannes 14:13-14
- Mattheüs 7:8
- 1 Johannes 5:14-15
- Mattheüs 6:9-10
- 1 Timotheüs 6:8
- Psalmen 37:25
- Psalmen 84:12
- Mattheüs 7:11
- Lukas 11:9-13
- Mattheüs 7:7-8
- Mattheüs 7:12
- Leviticus 19:18

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.